

Üks rohutirts

läks hõndima...

VALGUTA

LASTEAE-ALGKOOL

Almanahh 2017

Saateks

Juba kolmandat korda anname välja oma kooli almanahhi. Õpilaste arv on vahepeal küll mõnevõrra vähenenud, kuid tublisid kirjutajaid ning häid joonistajaid ja meisterdajaid on nii palju, et järjekordne kogumik sai Valguta hariduselu 175. aastapäeva tähistamiseks ilmuda. Suur tänu õpetajatele, kes viimase viie aasta jooksul on lapsi juhendanud! Oma panuse almanahhi mitmekesistamiseks andsid ka vilistlased.

Iga teemadebloki juhatame sisse kodukoha kirjaniku Ernst Enno luuleridadega.

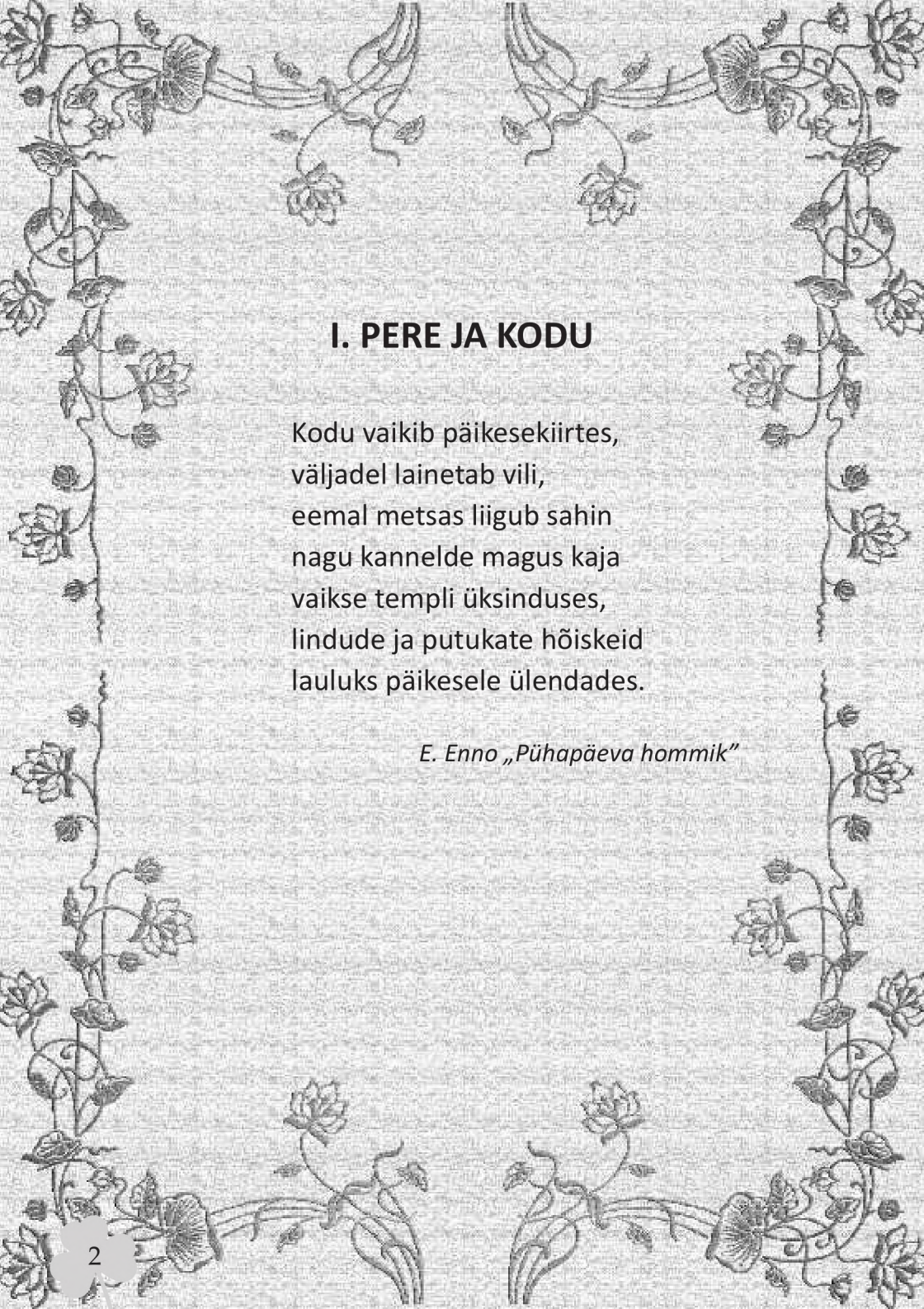
Lisatud on ka väike valik fotosid meie laste tegemistest.

Head lugemist ja vaatamist!

*Kaja Lepik,
direktor*

E. Enno pink

A decorative border of stylized flowers and vines surrounds the text. The flowers have five petals and are connected by thin, winding vines with small leaves.

I. PERE JA KODU

Kodu vaikib päikesekiirtes,
väljadel lainetab vili,
eemal metsas liigub sahin
nagu kannelde magus kaja
vaikse templi üksinduses,
lindude ja putukate hõiskeid
lauluks päikesele ülendades.

E. Enno „Pühapäeva hommik”

Valguta

Kodu

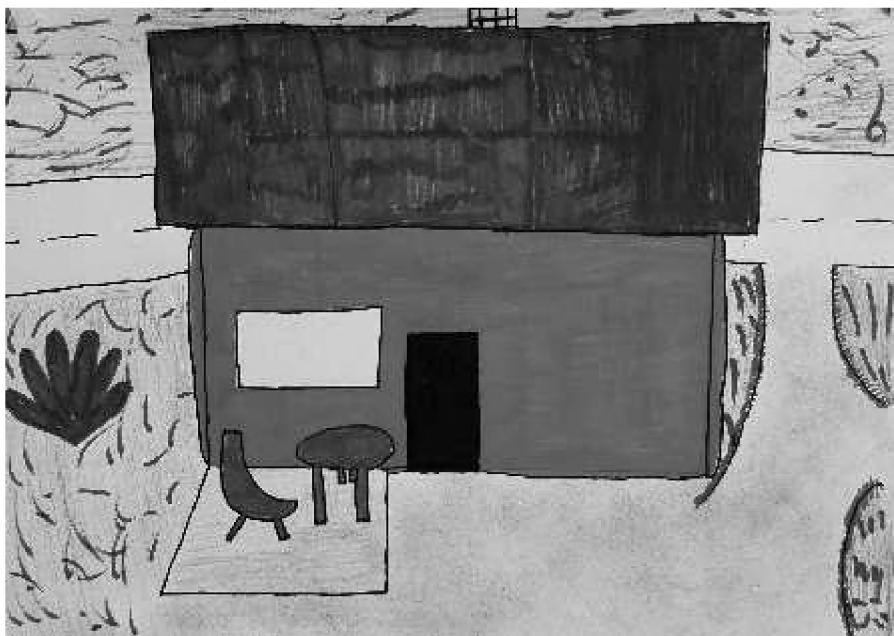
Head lapsed need kasvavad malguta,
aga ei kasva rasva ja valguta.
Eks mõtteid nüüd mõlguta,
kuis kasvaks Valguta.
Ei kasva küll rahvasalguta,
kes võiks valguta üle Valguta.
Kujuta seda pilti, kuis Valguta...
Aga ei kujuta ilma välguta.

Maal on minu kodu,
ta on mulle kallis.
Aasal lehesadu,
maja udus hallis.

Mul on kodus väike koer,
tema nimi Bibi.
Kodus käib meil kõva naer,
rõõmus meel meil päevad läbi.

Perepeo külaline Contra 09.11.2012

Edili Uiibo, 2. klass

Kati Metsküla, Minu kodu

Mul on kodus palju loomi,
nendega on palju hoolt.
Üheskoos me heina toome,
anname neil süüa.

Elina Luts, 2. klass

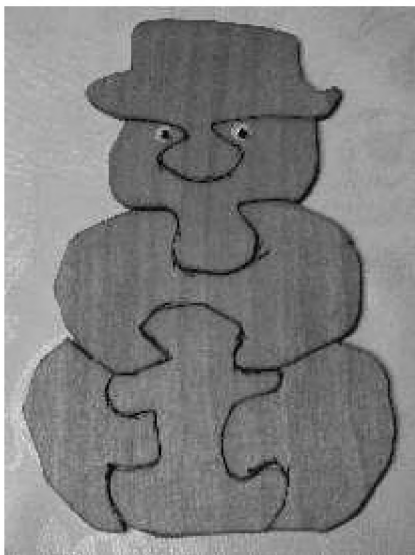
Eesti toredad paigad

Tagaranna rannas vihma sajab,
Tootsis palju nalja saab.
Tiigrihüppeid pikaks pean,
Tondil palju tonte näen.

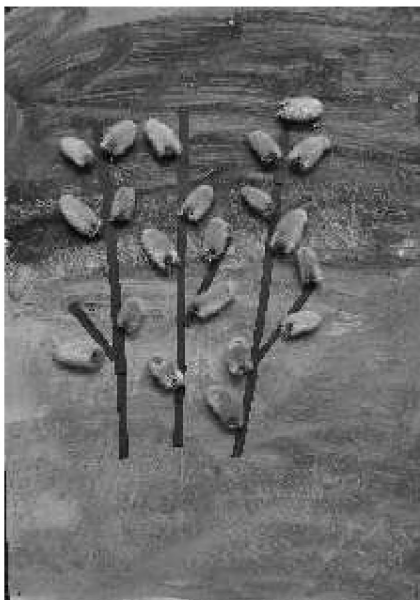
Tudus karu une saab,
Tammel tõrusid on maas.
Taeblas ilus taevas on,
Tornimäel pikad tornid on.

Teedla teemanditest pungil,
Talis suured tallid.
Tilgas vesi kinga tungib,
Tõrvas kohe mustaks saab.

Angela Tækker, 3. klass

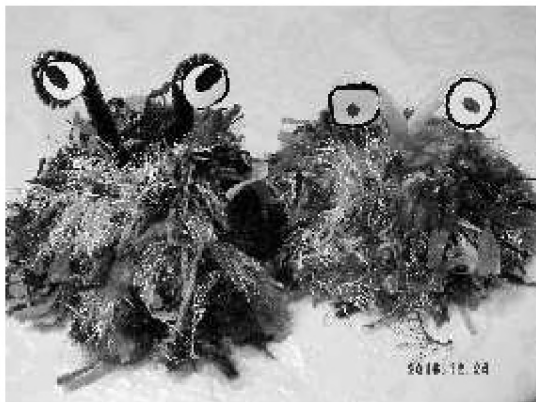

**Kariina Tækker,
Puidust pusle**

**Kaia Põldma,
Urvad**

Henriete ja Robert Tulf, Ufopusad

Vigurjutt **Valgutast**

Valgutasse veeres vilkalt valge viljavagun. „Vene ime“ vedas vilja Valgutast Viljandisse. Viljar-Vallo viskas Viljandis vilja viljaterminalis vagunisse. Valgutast viljavagunis võttis vend väevõimuga

vedurijuhi vile. Vend vaatas vilet, vile vilistas vaikselt. Vend viskus varsti videvikus vette. Veest vaatas vend Viljar-Vallot „Vene imega“ Valgutasse veeremas.

Hannes Kirotar, 3. klass

Minu ilus Eestimaa

Eesti on väga-väga ilus maa. Ei tähenda, et riik on väike, sest kõik riigid on erineva suurusega. Meie jaoks on Eesti väga tähtis, eriti minu jaoks. Eestis elavad minu pereliikmed ning minu esivanemad on maetud Eestisse. Minu kõige paremad sõbrad elavad Eestis.

Eestis on väga ilus loodus. Mulle meeldib see väga. Eestis on ilusaid paiku, kus matkata või lihtsalt jalutada. Mulle meeldivad Eesti väikesed linnakesed, metsad ja põllud. Eestis on ilusad taimed ja puhas loodus.

Eesti toidud on väga maitavad. Mulle maitsevad omakasvatatud herned ja muud köögiviljad. Eriti hea on siin valmistatud jäätis.

Eestimaal elavad lahked ja toredad inimesed. Mulle meeldib mu kodumaa.

Annaliisa Ilves, 2. klass

Minu vanaema lugu

Tahan rääkida oma vanaemast, kes sündis Paides. Teise maailmasõja ajal oli ta umbes 10-aastane. Ta rääkis mulle, kuidas ta läks voodisse magama ja ärkas tugevate karjete peale. Ta läks akna juurde, vaatas välja ja nägi, kuidas inimesi küüditati. Ta kartis väga, et sama juhtub ka temaga. Siberisse küüditamise toimus üle kogu Eesti. Sõja ajal pärast pommitamist peitsid vanaema ja ta vanemad oma asju keldrisse. Ise nad põgenesid metsa. Mõne aja pärast tulid nad tagasi ja nende maja oli puruks pommitatud.

Mu vanaema ja ta pere elas rasket elu. Sõda oli raske kõigile inimestele.

Ott Oskar Karu, 5. klass

Kallis vanaema Maime!

Ma mäletan, et Sul olid suured ja kortsus käed. Kuid Sinu käepigistus oli tugev. Mul on meeles, kuidas ma õppisin seitsmeselt natuke lõõtsa mängima. Ma olin õnnelik. Ma imetlen Sinu lõõtsalugusid.

Ma tean, et mu vanaema tuli endaga toime, kuigi oli pime. Ma imestan, kuidas ta veel pimedana lõõtspillilugusid mängis.

Vanaema elas Jõgevamaal palkmajas. Seal oli palju loomi, näiteks koerad, kassid, jäneseid, sokk ja siga. Võimalik, et seal oli rohkem loomi. Vanaema mängis jaanipäeval alati mõne tantsuloo. Me tegime vanaemaga liivakooke ja sõime mängult ära. Mõnikord tegime ka liivast piparkooke ja need müüsimе maha.

Vanaema, ma austan Sinu tragidust, mis säilis ka 75-aastaselt. Teist Sind ei oleks olemas ega tulemas. Aitäh, et olid olemas. Jään Sind igatsema.

Kariina Täkker, 4. klass

Hirmus öö

Kell oli 00.00 öösel. Taevas oli pilves ja öö oli kottpime. Kaks inimest kõndisid tänaval.

Need kaks olid lapsed, kes olid linnas eksinud ega leidnud oma koduteed.

Kevin ja Kelli olid alles siia kolinud, nad ei tundnud linna. Poiss oli lühikeste heledate juustega, tema väike õde aga tumedate kiharatega.

Nad otsisid koduteed, kuid järsku jäid nad seisma ja vahtisid põõsast. Põõsa oksad sahisesid, sealt kostis vali urisemine. Lapsed krahmasid teineteisest kinni. Poiss tundis, kuidas ta käed ja jalad hakkasid värisema. Tüdrukul lausa voolasid pisarad. Kevin ja Kelli olid hirmust kanged ja sulgesid silmad.

Äkki hüppas põõsast välja väike armas koerake. Kutsa oli üsna porine ja väga kõhn. Kevin uuris koera põhjalikult ja sai aru, et loom ei ole ohtlik, vaid hoopis sõbralik ja tahtis nendega mängida.

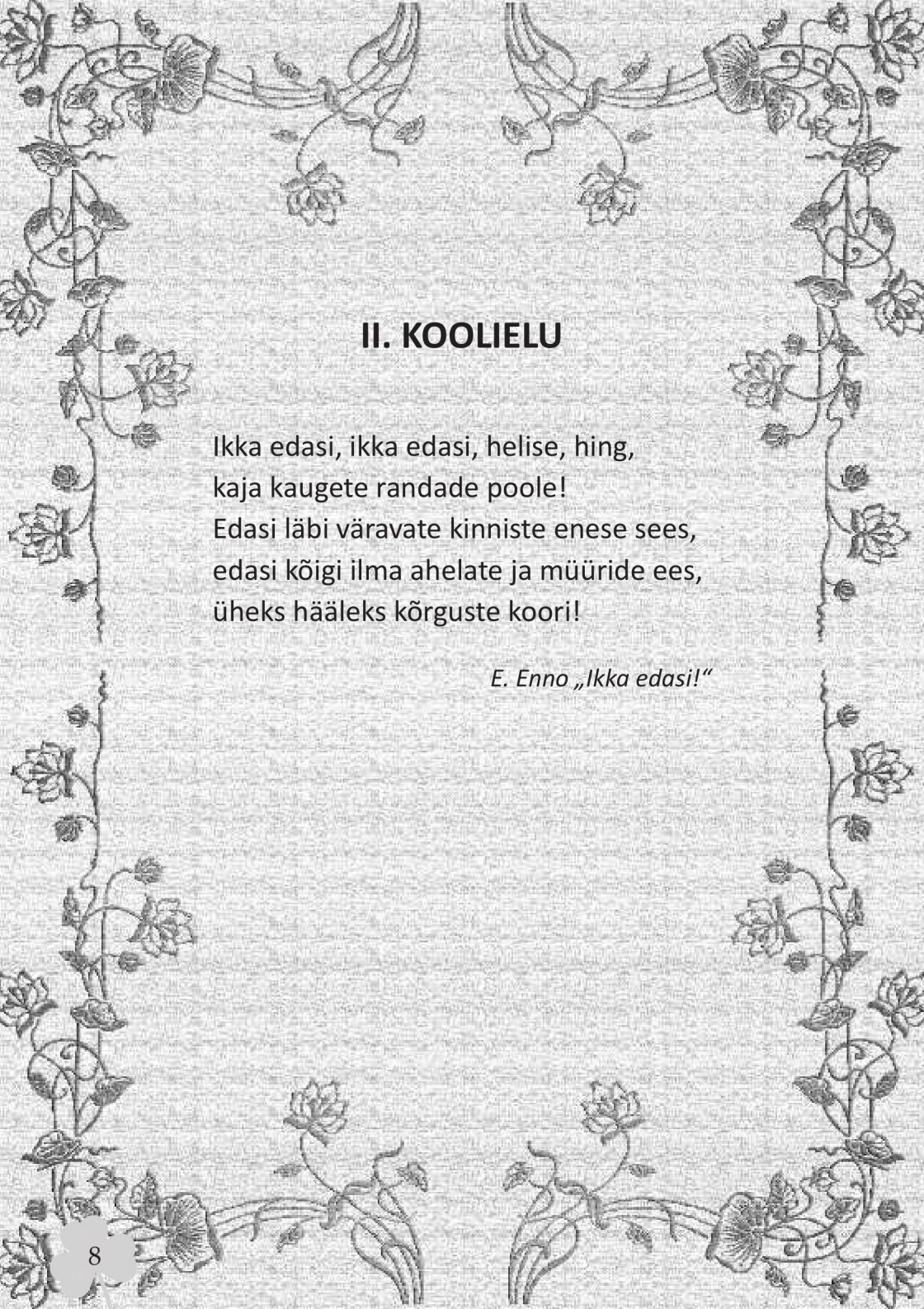
Lapsed otsustasid koera kaasa võtta, kuigi ei teadnud vanemate suhtumist. Ringi liikudes ja kodu otsides tundis Kevin ära kodu lähedal oleva poe ja nii jõutigi koju. Lapsed astusid vaikselt majja, jäid välisukse juurde seisma, koer nende taga.

Aga vanemate käitumine oli ootamatu. Nad olid nii murest murtud, et kallistasid oma lapsi. Ema kutsus kohe sööma. Lapsed seisid kurbade nägudega ega julgenud midagi lausuda. Siis võttis Kevin julguse kokku ja jutustas nende seiklusest ning armsast koerast. Lapsed palusid luba koer endale jätta. Isa-ema arutasid asja ja andsidki loa.

Järgmisel päeval, kui kõik olid puhanud, ehitati koerale kuut ja talle osteti mänguasju. Kutsa eest hoolitseti väga hästi ja kõik olid väga rahul.

Michell Naudi, 6. klass

A decorative border of stylized flowers and vines surrounds the text. The flowers are simple line drawings with five petals, and the vines are thin and curvy, with small leaves. The border is composed of four corner pieces and two side pieces.

II. KOOLIELU

Ikka edasi, ikka edasi, helise, hing,
kaja kaugete randade poole!
Edasi läbi väravate kinniste enese sees,
edasi kõigi ilma ahelate ja müüride ees,
üheks hääleks kõrguste koori!

E. Enno „Ikka edasi!“

Tutvume Euroopa riikidega

Valguta kool osaleb 2-aastases Comeniuse projektis “Kangelasi otsides”, milles tegutsevad veel 8 Euroopa riigi koolid.

Õpetajad külastavad partnerkoole ja tutvustavad nähtut- kuuldot ka meile. Õpilased suhtlevad omavahel Skype’i teel või vahetavad kirju.

Projekti raames on meie koolilapsed saatnud igasse kooli PowerPoint esitlusi Eesti tuntud inimestest, tutvustanud rahvastepalli reegleid ja Eesti vaatamisväärsusi. Oleme vahetanud jõulukaarte, jõulukuuse kaunistusi, CD-sid, korraldanud Euroopa päeva. Kõik projekti materjalid on nähtaval meie kooli kodulehel.

Jaanuarikuus otsustasime süvendada tutvust sõprusmaadega. 5. ja 6. kl õpilased pidid koostama esitlused kõikide riikide kohta.

Esitlused koostati arvutitundides ning muidugi aitasid õpetajad kaasa. Infot tuli koguda Saksamaa, Walesi, Ungari, Poola, Taani, Läti, Soome ja Prantsusmaa kohta. Otsiti välja nende riikide pindala,

rahvaarv, riigipea, rahaühik, lipp, pealinn, kuulsad inimesed ajaloost või tänapäevast ja fotod sõpruskooli kohta. Riigid märgiti ära ka kaardil ning kuulati iga maa tuntud muusikat.

Esitamise ajal pidid kõik teised lapsed olulise teabe üles kirjutama. Hiljem said nad kanda need andmed oma pisikesse raamatusse.

Michell Naudi, 6. klass

Comeniuse nukk

Kuidas me õppisime esitama pildikesi **„Kevadest“**

Kooli aastapäeva peole kutsuti esinema kooli vilistlasi. Nende hulgas oli neid, kes lõpetasid kooli alles hiljuti, aga ka juba tööl või kõrgkoolis käivaid poisse-tüdrukuid. Proovid toimusid õhtupoolikul kell 16. Kõigepealt anti kätte tekstid, mis olid juba raamatust tuttavad, ei olnud õnneks väga pikad. Kokku mängisime seitset pilti. Alati oli proovides kolm õpetajat: lavastajaks ja õpetajaks õp. Valve ning Lea, muusikalise osa eest hoolitses õp. Sirje.

Veel tuli muretseda vanaaegseid riideid ja parukaid, sest tegevus toimus ju 100 aastat tagasi.

Proovid olid lõbusad: Toots tegi nalja oma nurgas põlvitamisega ja tantsimisega. Kiir nuttis valjusti, kui saapanööbid olid ära varastatud. Mina olin ainuke praegu Valgutas õppiv laps, olin Arno, kellele Toots jutustas tunni ajal oma seiklusi. Meie endine muusikaõpetaja Arvo mängis ilusa viuliloo ja seejärel kinkis viuli mulle.

Tore tegelane oli ka Kaari koer, kes ei tahtnud hästi mahtuda Tootsi põue. Mõnikord oli koer nagu tõeline näitleja.

Aigar Vaalmäe, 5. klass

Huvitav kontsert

Käisin 24. novembril Tartus Vanemuise Kontserdimajas kuulamas ansambli “Smilers” solisti Hendrik Sal-Salleri intervjuud iseendaga. Mulle meeldis kõige rohkem esimene osa, kus ta rääkis oma elu põnevatest hetkedest ja läbielamistest. Ta tõi näiteks, kuidas ta Nõukogude sõjaväes olles tõstis alati käe, kui küsiti, kes oskab. Tegelikult ta ei osanud, vaid õppis töö käigus. See aitas tal teenistust kergemalt läbida. Teine osa oli koos bändiga, kus esitati kõige populaarsemaid laule. Mulle meeldis see kontsert väga.

Hannes Kirotar, 4. klass

Minu kooliaeg

Ma olen käinud siin koolis kuus aastat. Lasteaias olin ma vähe aega. Mul oli vähe sõpru, aga ikkagi oli lasteaias tore tegutseda.

Sügisel kooli tulles oli mul suur ärevus ja põnevus, et mis nüüd saab. Hiljem leidsin ka endale sõpru.

Spordipäevad mulle eriti ei meeldinud, sest ma ei saanud häid tulemusi. Viimasel korral läks paremini, sest üks sõber andis mulle head nõu.

Rahvatantsurühmas saime selgeks mitu tantsu ja esinesime nendega päris palju kordi.

Praegu käin ma loodussõprade ringis. Seal me teeme väga huvitavaid

**Õppetund Põlvamaa
loodusmajas**

matku. Projektide abil oleme käinud Tallinnas, Jaaniraotu talus, Soomaal ja lähme ka Tartusse. Oleme saanud palju teadmisi looduse kohta.

Lõpetuseks tahaksin tänada kõiki õpetajaid nende toredate aastate eest.

Lauri Külv, 6. klass

Valguta kool

Valgutas on väike kool,
seal on väike pink ja tool.
Lapsed on meil toredad,
suured, väiksed – mõlemad.

Tunnid on meil põnevad,
saalis laulud kõlavad.
Lõbusad on õpetajad,
kurva meelega on lõpetajad.

Anete-Liis Uiho, 4. klass

Mõniste Päkapikumaal

Hommikul algas pikk bussisõit Päkapikumaale. Kohale jõudes tervitas meid päkapikk-giid, kes juhatas meid päkapikkude laulu- ja tantsupeole. Kõigepealt pandi meile kaela osavõtja märk-ripats.

Meid viidi 33- klassilisse kooli. Seal tutvustas päkapikk meile tunniplaani, milles olid huvitavad ained: kingituste pakkimine, piilumine jms. Järgmisena läksime magamistuppa, kus kohtusime vigurvänt-päkapikuga, kes mängis meiega padjasõda.

Enne laulu- ja tantsupidu harjutasime tantse ja laule. Laulutoas õppisime kahte laulu: „Konna laul“ ja „Aisakell“. Tantsutoas tegime tantsusamme ja tantsisime lustakat konnatantsu.

Siis liikusime rongkäigus Päkapikumaa laulupeo platsile. Seal kohtusime laulutaadi Gustav Ernesaksaga ja jõuluvanaga, kes juhatas ka meie laulu. Lõpuks jagas jõuluvana abiline kommipakke. Pidulõppes ilutulestikuga.

Aigar Vaalmäe, 5. klass

Minu hobi

Septembrikuu lõpus panime raamatukokku üles näituse, kus sai vaadata masinate mudelid ja joonistusi.

Ma alustasin mudelite kogumist umbes 3-aastaselt, juba üsna vara. Praegu on mul erinevaid mudelid 60 ringis. Ma sain masinahuvi onudelt, sest onud ja vanaisa on kõik olnud ju traktoristid. Onud töötavad samal alal praegugi.

Traktoreid hakkasin ma joonistama ka üsna varakult. Kunstiõpetuse tunnis uurisin arvutist masinate pilte ja proovisin detaile täpselt järele joonistada. Päris masinatega käisin tutvumas pärast kooli. Aitasin puhastada, remontida ja onud võtsid mind kaasa ka sõitma.

Mulle meeldib mu hobi ja ma kavatsen ise ka traktoristiks hakata.

Hannes Kirotar, 4. klass

Hirm

Kui üksi oled sa,
siis ole julge,
Muidu tuleb hirm
ja matab su enesesse.
Hirm on halb,
kui ta sind haarab
ja lahti ei lase.

Ja kui laseb,
siis sul veab
ja kui ei lase,
siis on kahju.
Et hirmust üle saada,
peab olema julge.
Aga olen kindel,
et kui sõbrad on sinuga,
siis hirm on nagu hernes,
mis on ära kadunud.
Sõpradega on tore olla koos.

Annaliisa Ilves, 3. klass

Annaliisa Ilves, Kakud

Kool saja aasta pärast

Sageli mõtleme selle üle, kuidas me elame suureks saades. Mina aga mõtlen selle üle, missugune näeb välja kool saja aasta pärast. Millised on klassiruumid, mis saab pärast kooli lõpetamist, mis tunnid toimuvad, mida õpitakse ja nii edasi.

Koolimaja on suur ja seintelt ripuvad alla viinapuuväädid, mis on kaunistatud väikeste lipsukestega. Koolimaja on lossikujuline ja tuulelipuga, mille peal on kuldne kotkas. Koolimajal on loomulikult ka

mänguväljak. See pole aga tavaline mänguväljak, vaid seal on üle tuhande erineva puu, mille otsas saab ronida. Seal on ka marjapõõsad ning selle kõige ümber on aed, mis on okastraadist. Sellele majale kuulub ka üks suur mets. Klassiruumid on seest väga ilusad, uhked ja lahedad. Klassis olevad lauad ja toolid on praegustest kõrgemad kuusteist sentimeetrit. Rohelise tahvli asemel on tumesinine tahvel. Siiski pole see tahvel mitte ainult klassi ees, vaid ka seinad on tahvlitega kaetud. Kriitide asemel on pikad peenikesed tokid, mille otsa kriit kinnitatakse. Tahvilappide jaoks on samuti kasutusel tokid. Laes ei ole mitte tavalised lambid, vaid need meenutavad laeplaatte.

Põrand on libe. Lastele antakse libisemiskindlaid sokke sada paari ja libedaid sokke sada paari. Klassis on ka voodid. Nendel on kastid ümber. Seal on külje peal uks, millest saab käia sisse-välja. Kastide sees on nahad. Jaluts on kopranahast, peatsis on jänesenahk. Laes on metssea nahk ja külgede peal rebase nahk. Voodilina on kitsenahaga, padi on karunahaga ja tekk paksust siidist. Väljast on see kast ühe aknaga ja kaetud põdranahaga. Kapid on valged ja tumesiniste täppidega. Kõigil on tahvelarvutid õpikute asemel. Kõigil lastel on oma loomad, neid võib olla ükskõik kui palju.

Tunde on kolm: kehaline, kunst ja tööõpetus. Kehalises on kõik tunnid õues. Seal mängitakse ainult sportlikke mänge – joostakse ja hüpatakse. Kunstis maalitakse pilte, kus poseerib nende õpetaja. Tööõpetuses tehakse puust, portselanist ja savist kujukesi. Ülejäänud tundidega saab valida, kas teha iga päev kontrolltöid või käia tunnis. Üks tund võiks olla kolmkümmend minutit ja vahetund hoopis kakskümmend üheksa minutit.

Vaba aja jaoks on basseinit, kus saab ujuda. Sealt saab ka kokteili. Lisaks on vabal ajal võimalus pikutada.

Kool kestab ainult neli aastat. See, kes tahab, võib ka edasi õppida. Peale selle on veel kaks varianti. Võib minna ülikooli või olla koolis viis aastat õpetaja.

Ma loodan, et selline tulevikukool meeldiks kõigile.

Annaliisa Ilves, 3. klass

Tore päev Rõngus

Esmaspäev, 15. detsember algas nagu tavaliselt, ainult et neli esimest tundi olid lühendatud. Pärast söömist kogunesid lapsed bussi, et sõita Rõngu kiriku juurde. Seal võttis meid vastu kirikuõpetaja, kes rääkis adventist. Nimelt tähendab advent ootamist. Kuulasime orelimuusikat ja laulsime oreli saatel. Seejärel andis Aigar üle kingitused nii kirikuõpetajale kui ka orelimängijale.

Järgmisena läksime Pillimuuseumi. Seal ootas meid Anti Mehine. Ta rääkis iga pilli kohta huvitava loo, et kelle pill see oli ja kuidas see muuseumi toodi. Sinna oli toonud oma klaveri näiteks laulja Ivo Linna, kes õppis sellel mängimist. Muidugi oli seal ka teiste kuulsuste pille.

Meie muusikaõpetaja näitas ühte väikest klaverit, millel tema oli õppinud mängima. Üks mees oli toonud sinna 216 õlleklaasi. Pillimuuseumi omanik tegi meile erandi ja lubas võtta ühe CD-plaadi. Õpetaja Lea Sinisaar tegi meie Comeniuse projekti nukust Jaanist pilte nii kirikus kui ka muuseumis.

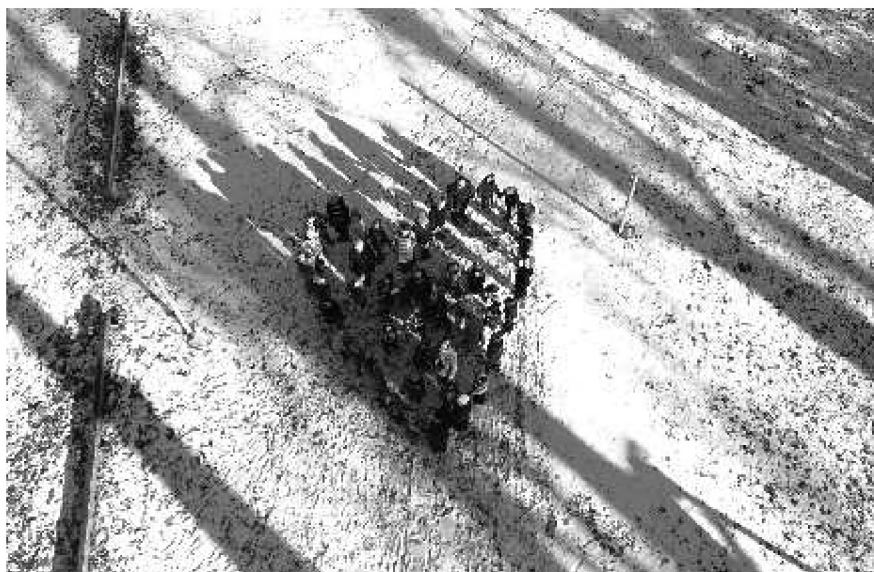
Rõngu kirikus ja pillimuuseumis oli nii huvitav, et külastan neid kohti järgmisel korral koos oma perega.

Kelino Metsküla, 6. klass

Alex Maalman, Kurg

Õuesõppe paviljon

Sõbrapäeva süda

Õuesõppetund pargis

Abikäsi koolikaaslasele

Perede matk Pühajärvel

Nõidade pidu

Euroopa päev koolis

Kooli logoga võistlustort

Kooli muusikud

1. klass naisseltsi kingitud sokkides

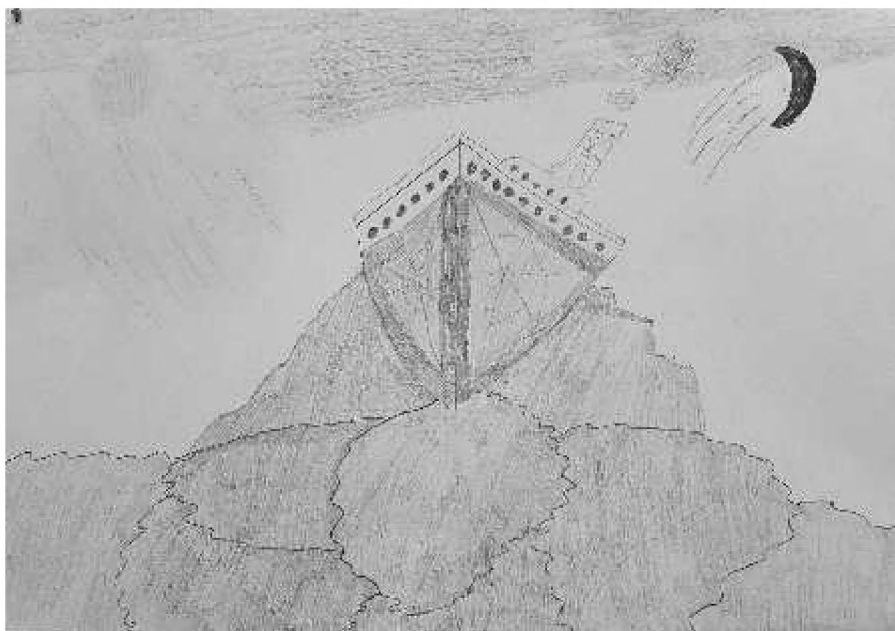
A decorative border of stylized flowers and vines surrounds the text. The flowers have five petals and are connected by thin, winding vines with small leaves.

III. LOODUS MEIE ÜMBER

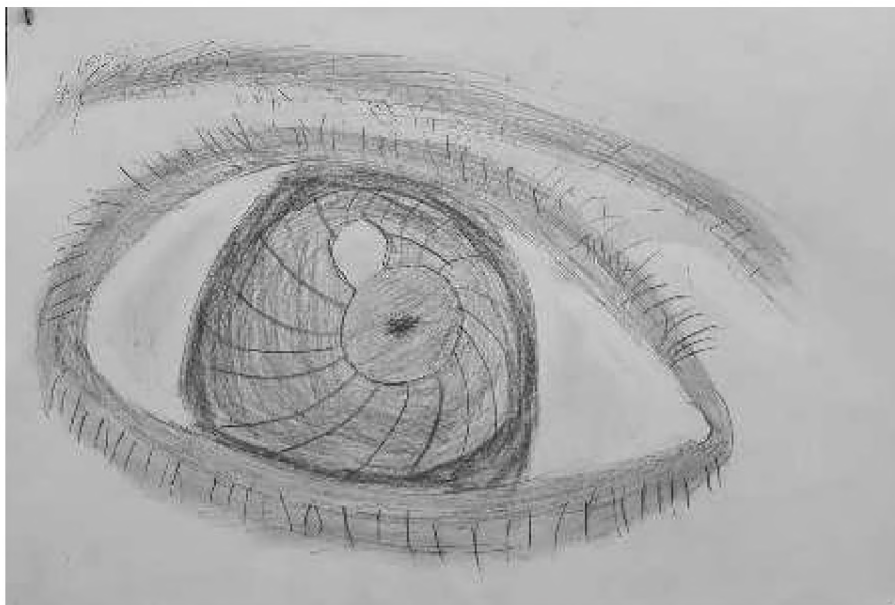
On palju pilvi taeval sinisel,
meist ühed toovad lund;
Neil kaasas külm ja õudne talve meel,
nad loovad valget lund.

Neist teised ikka vihma korjavad,
nii läevad üle maa.
Nad kõige üle raskelt tulevad-
sest soojuslapsed nad.

E. Enno „Pilved“

Aulis Allik, Laev jääpangal

Ott Oskar Karu, Silm

Hobune

Kevad

Tallis elab väike ruun,
ta üleni on helepruun.
Suksul taga kohev saba,
jalas aga uhked kabjad.

Kapjade all on hobuseraud,
sepp selle naeltega alla taob.
Hobuse juukseid kutsume lakaks,
me kohe seda paitama hakkaks.

Suksu magamiskoht on tallis,
see on talle väga kallis.
Nemad vankrit, rege veavad,
peremehest palju teavad.

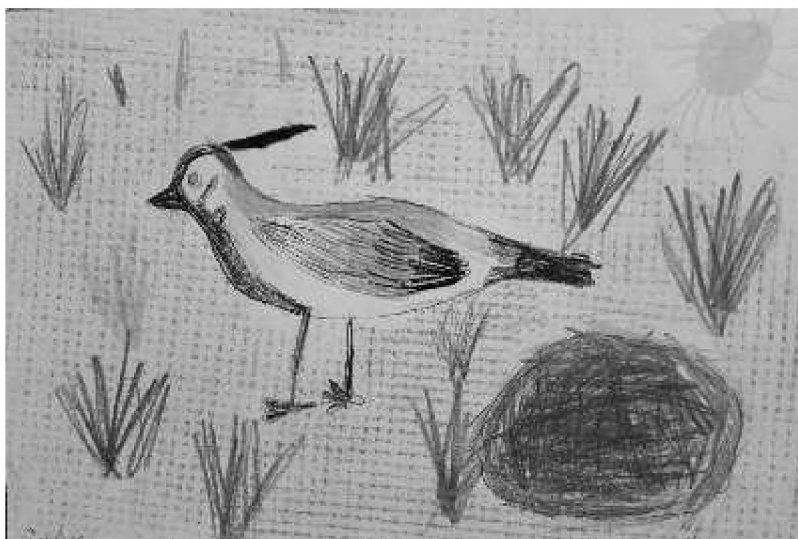
Kevad tuli salamahti meie aeda,
et saaks kevadlilli kaeda.
Kevad poetab kõikjale elu,
sellepärast algab melu.

Päike paistab kõrgelt juba,
jõel voolab vee juga.
Kevadrohelust kõikjal ärkab,
loodus varakult tärkab.

Kevadlilled metsa all,
sinilill kuuse all.
Seeni näha pole veel,
värviline kevad jälle teel.

2. ja 4. klassi ühistöö

Ella Maria Raud 6. klass

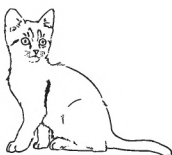

Andris Allik, Kevad

Minu loomad

Mul on kodus naljakad loomad. Hamster teeb tagurpidi saltosid. Kilpkonnad ronivad mõne kõrgema koha otsa ja lasevad sealt alla. Mul on veel kalad. Üks kala on kaval. Kui ma lähen kilpkonna söötma, siis ta lööb sabaga vastu klaasi, et talle ka antaks süüa. Peres on ka naljakad linnud papagoid. Üks papagoi ütleb mulle „tere“ vastu, kui ma teda tervitan. Mulle meeldivad minu loomad.

Maido-Mait Kuusik, 4. klass

Kassi äpardus

Mul oli puidust alumise osaga rõduuks, mille ülemine osa oli klaasist. Kassile meeldis sealt üles ronida ja välja vaadata.

Kui me plastaknad ostime ning rõduukse vahetasime, siis tuli kass öhtul hilja alumisele korrusele. Ta jäi trepi peale istuma ja rõduust jälgima. Kass hiilis aeglaselt lähemale, endal karvad turris. Siis järsku ründas ta oma peegelpilti.

Kui kass lõpuks aru sai, et see ei olnudki võõras kass, vaid tema ise, siis läks ta aeglaselt trepist üles. Hiljem ei läinud ta kunagi rõduukse juurde.

Kaia Põldmaa, 5. klass

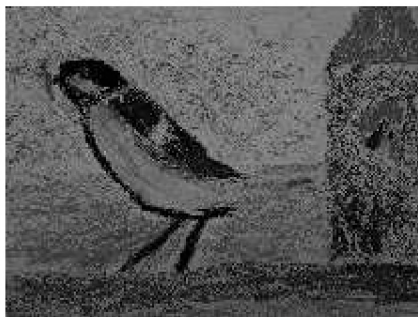
Tige turteltuvi Tudulinnast

Tudulinna tuli täna tumedate tiibadega tige turteltuvi. Ta tahtis teha talvisel tänaval tublisti tööd. Tark tihane Tiiu tuli turteltuville tegevust tooma. Tiivulise tantsija töö tegi tigeda tuvi toredaks. Tuvi tantsiskles teiste turteltuvidega tänaval tulede taustal. Tark tihane Tiiu tuli teiste tuvidega tantsima. Tore tuvi tiirutas tiibadega tantsuhoos.

Anete-Liis Uibo, 3. klass

Meie taks

Vipo on meil väga valiv,
joogiks sobiv pole kali.
krõbinad ei maitse ka,
haugatab: „Tahan konti ma!“
Koeravorst on lemmik tal,
kuid vahel sült ka nina all.

Marten Valli,
Rasvatihane

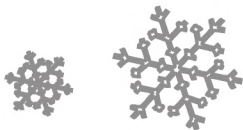
Heiko Viksi, 6. klass

Talv

Mina arvan, et talv on ilusaim aastaaeg - siis on lumetörtsakad puuokstel ning pimedat aega valgustab kohev langev lumi. Lastel on talvel palju lõbu. Saab lumememme ehitada ja üleüldse lumes hullata. Ka räätsadega matkata. Talv meeldib inimestele.

Meie pere veedab tavaliselt talve toas. Mina ja minu õde oleme need, kes kõige rohkem väljas liiguvad. Mu õele meeldib talveilusid pildistada, mina aga käin väljas hullamas. Mõnikord pean ma õega kaasa minema. Tavaliselt olen mina kaasas, et aidata tal leida mõnda säravates jääkristallides taime.

Kaia Põldmaa, 5. klass

Talv

Talv on hea aastaaeg. Suvel on tihtipeale palav, aga talvel on külm. Talvel saab mängida lumesõda, rattaga driftida ja muid huvitavaid asju teha. Ilmad on soojad ja külmad. Meil ei ole see talv väga lumerikas olnud. Sõpradega saab jääl käia ja joosta, sest äge on libedaga joosta. Aga ka perega on hea talvel olla, sest kõik teavad, et perega koos olla on tähtis. Perega on hea õues teha lumememme ja lumesõda.

Ove Ernesaks, 5. klass

Talv

Talv on minu meelest ilusaim aastaaeg, sest siis on puuokste peal sädelevat lund ja see on väga ilus. Päikesetõus on muidugi ka väga lummas, eriti veel siis, kui taevas läheb punaseks. Täna me vaatasime tunni algul koos õpetajaga punast päikest.

Meil, lastel, on väga tore lumes hullata eriti siis, kui lumi jääb kokku ja saab teha lumememme, lumekindlust vms. Mina olen sõbraga teinud lumeolevust, mis meenutas muumitrolli ja see oli peaaegu sama suur kui minu sõber.

Sellel talvel käisime kooliga räätsamatkal. Eelmisel päeval olime hirmul, sest olid soojad ilmad. Me kartsime, et lumi sulab ära. Järgmisel päeval me olime aga rõõmsad, sest väljas olid miinuskraadid ja lumi

maas. Ma kujutasin ette, et räätsad on puust ja punutud, aga need olid plastmassist. Nendega oli teistmoodi kõndida, sest kaua kõndides võivad hakata jalad valutama. Algul oli harjumatu kõndida räätsadega, pärast oli harjumatu kõndida ilma nendeta.

Uku Randviir, Lumehelbed

Kariina Täkker, 5. klass

Talv

Talv on lahe minu arust, sest siis saab kelgutada ja uisutada. Ja sellepärast, et siis on minu sünnipäev. Halb asi on see, et on libe ja kallid autod võivad kraavi libiseda. Inimesed libisevad pikali ja võivad oma luud ära murda. Heal juhul võid ainult viga saada, mitte luud ära murda. Sellel talvel on väga kehv lumesaak olnud. Ilmad on olnud soojad ja külma on olnud üksikutel nädalatel.

Aulis Allik, 5. klass

Suvi

Suvi on tore. Saab sõpradega käia Elvas ujumas, tantsida RN stuudios ja käia skatepargis.

Mulle meeldib teha veesõda ja käia Spot of Tallinnas. Seal tehakse parkuurimist, linnalaagreid ja rula-, bmx- ja tõukerattatrikke. Mulle meeldib ka käia Tartu batuudikeskuses, kus saab õppida taha ja ette saltosid tegema.

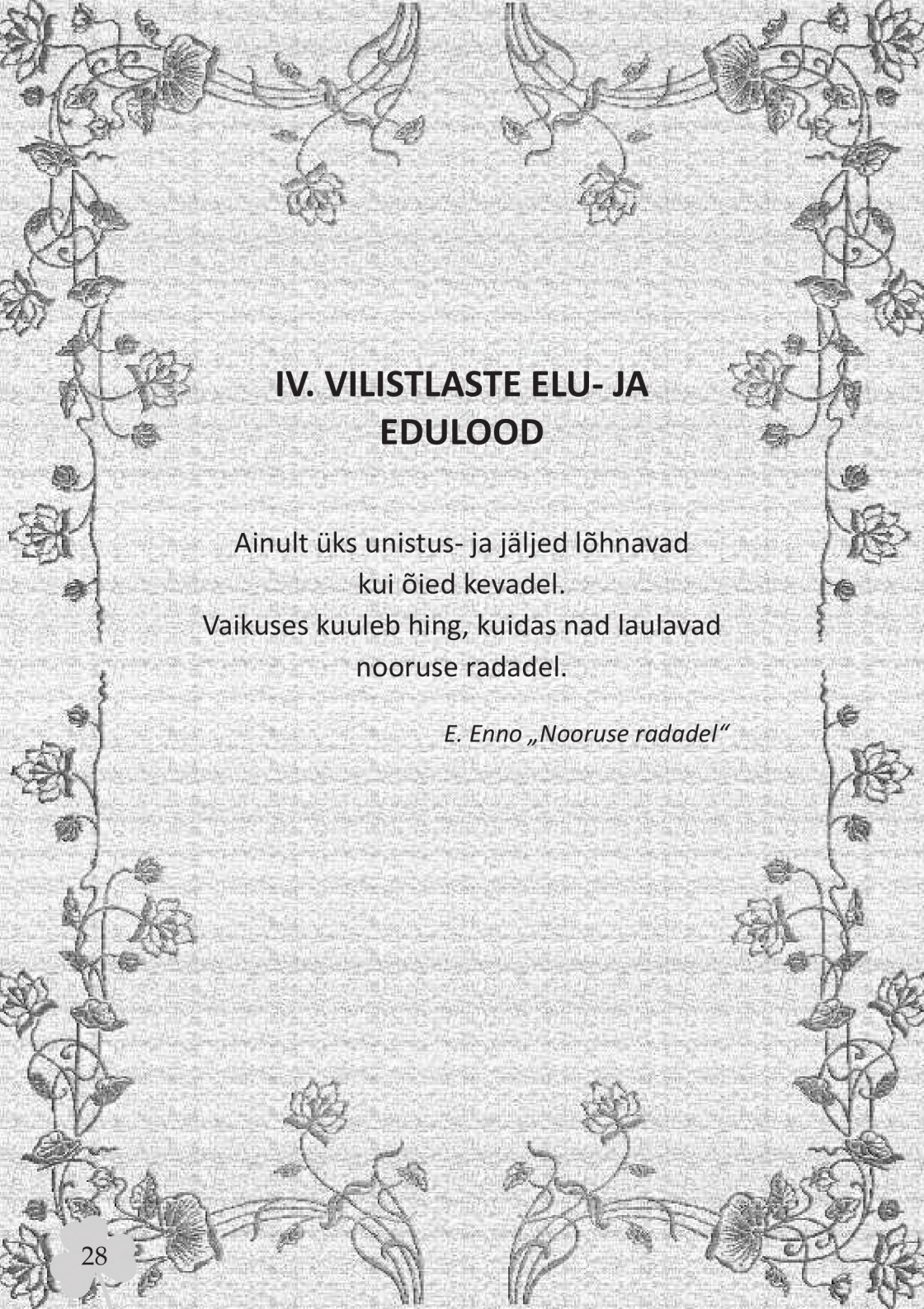
Suvel teeme perega igasuguseid toredaid asju: ujume, sööme jäätist ja tegeleme loomadega.

Meil on kodus palju autosid. Mina saan nendega sõita õue peal ja põllu peal. Mulle meeldib sõita.

Maido-Mait Kuusik, 5. klass

4. ja 5. kl Kootud lemmikud

IV. VILISTLASTE ELU- JA EDULOOD

Ainult üks unistus- ja jäljed lõhnavad
kui õied kevadel.
Vaikuses kuuleb hing, kuidas nad laulavad
nooruse radadel.

E. Enno „Nooruse radadel“

Valguta kooli 25. sünnipäevale pühendatud luuletus

Ma seisan siin,
mõeldes möödunud aastatele, see kõik möödunud kui viiv.
Mu süda on tulvil tähenduslikke hetki,
neid, mis toetavad lapsepõlve naasmist, käies läbi unustamatuid
retki.
Inimese mälu võib olla halb,
ajaga võib nõrgaks jääda jalg,
kuid see, mida kord oled südamega näinud,
see salapäraselt müstiline täius,
see mälestus esimesest koolist eal ei närbu.
See maja siin,
see on ja jääb,
moodustab meile mineviku, oleviku, kahtlemata ka osaks tulevikust
saab.
Vaadake ringi, kui taas te olete siin,
talletage oma hingekoopasse see ebatavaline täius,
ja vaadake, et iial see teie mälestustest ei hoiduks,
et jääks meelde pikad hetked, mitte ainult hääbuv viiv.
Palju õnne, kallid maja!

Eliise Viilu, 2007. aasta lõpetanu

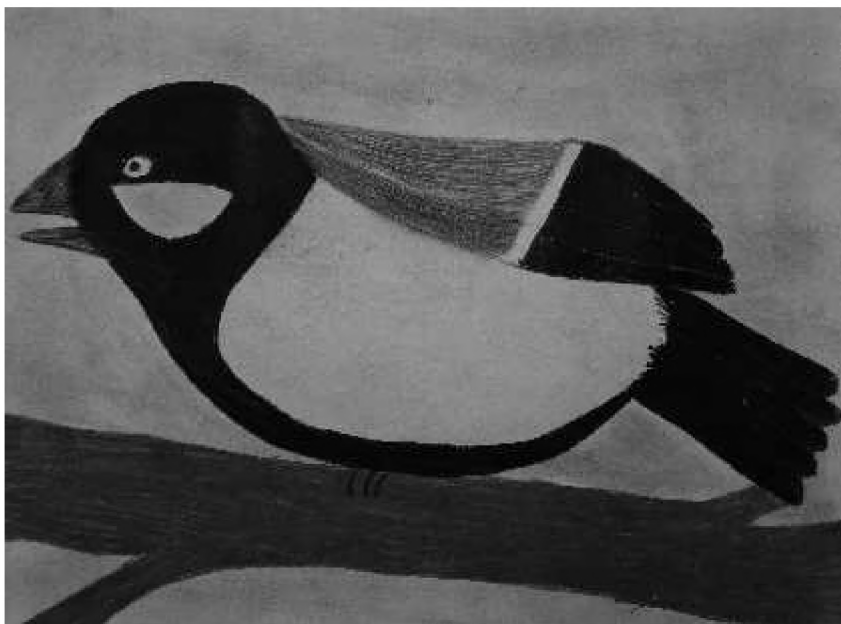
Reno Leas, Majakas

Valgutale kui Aasta külale pühendatud luuletus

Imetlen kodukanti, selle siirust ja headust
ning ükski aktiivne persoon ei tee sellest teadust,
et vaja on vaid ideed, abijõudu ja väge,
ja juba võibki tahtmise korral liigutada kasvõi poolt mäge.

Saan tunda uhkust oma kodupaiga, Valguta, üle.
Kuigi elades maal, sa tead, et miski ei tule kätte lihtsalt süles.
Olles tugev, pingutades,
tundes rõõmu vabadusest suurest,
silmitsedes päikseloojangut läbi jässakate puude.
Sa tunned, sa tead, et kuulud just siia,
kuhu pimeduses südamega tunnetatavad rajad kõik viivad.

Eliise Viilu

Annaliisa Ilves, Rasvatihane

Valguta Algkooli lõpetamise järel jätkus mu koolitee oma koduvallas, Rõngu Keskkoolis. Sisseelamine polnud raske, kuna paljud meie klassist jätkasid õppimist Rõngus. Küll tuli aga põhikooli lõpus, 2007. aasta suvel võtta vastu otsus, kas jätkata kodukandis või minna edasi õppima Tartusse.

Sisseastumiskatsed õnnestusid ning valida oli kahe kooli vahel - toonane Tartu Mart Reiniku Gümnaasium või Hugo Treffneri

Gümnaasium. Kodus oldi toetavad ning lõpuks otsustasin kooliteed jätkata Hugo Treffneri Gümnaasiumi loodusklassis (bioloogia ja keemia süvaõpe). Olgugi et selles koolis põhikooli ei ole, oli õpilaste arv suur - 5 paralleelklassi, kokku üle 500 õpilase! Maakoolist tulnuna oli minu jaoks muutus üsna suur. Olid ju ka kõik klassikaaslased uued. Õnneks kohanesin kiiresti, leidsin uusi sõpru, kellega praegugi suhtlen, ning 2010. aasta kevadel lõpetasingi gümnaasiumi hõbemedaliga.

Siis seisid ees aga juba suuremad valikud - millist eriala õppima minna? Teadsin, et tahan õppida midagi praktilist - valikus olid füsioteraapia, õendus ning hambaarstiteadus. Lõplik otsus sai tegelikult tehtud üsna emotsiooni ajel - valituks osutus hambaarstiteadus. Seega jätkasingi kohe 2010. aasta sügisel õpinguid Tartu Ülikoolis. Hambaarstiteadust õpitakse integreeritud õppena (bakalaureus + magister) 5 aastat. 2015. aasta juunikuus sain Tartu Ülikoolist magistrikraadi tõendava diplomi ning juba mõni nädal hiljem alustasingi töötamist hambaarstina Elva ja Tartu Maxilla Hambakliinikus.

Olgugi et mul ei olnud lapsepõlvest saadik ideed, kelleks ma tahan saada, ning otsustasin valitud eriala kasuks vahetult enne õppima asumist, olen tänaseks oma valikuga väga rahul – näen oma töös palju erinevaid inimesi, suhtlen palju, saan teha midagi praktilist ning panustada inimeste tervisesse!

Tänu kõige selle eest võlgnen oma toetavale perekonnale ning kõikidele õpetajatele, kes mind juhendanud ja suunanud on!

Liina Viksi, 2004.a lõpetanu

Töötate Pärnus ja Valgas. Kuidas jõuate kahes linnas töötada?

Kahes linnas töötamine sobib minu eluviisiga – olen inimene, kes ei püsi pikalt paigal ning otsib vaheldust. Lisaks on see hea mälu treening. Kui külastaja küsib mõnda konkreetset toodet, siis on ajurakkudel rohkem tööd, et kummas apteegis ma parasjagu olen ning kus see asi nüüd asub. Kuna olen pärit Lõuna- Eestist, siis Valgas saan rohkem aega veeta perega. Mul on suurepärane võimalus akusid laadida rahulikus keskkonnas ning külastada sõpru ja tuttavaid. Pärnu eelis on aga kõikvõimalike teenuste lähedus: ujulad, spordihall, rühmatreeningud jm on sealsamas.

Mida teete vabal ajal, kuidas end vormis hoiate?

Vaba aega püüan jagada enda, kodu ja lähedaste vahel. Minu viimase paari aasta suur kirk on olnud kiiking, milleni jõudsin Soomes maasikaid korjamas käies. Spordiala on pärit Eestist, aga mina hakkasin sellega tegelema Soomes – irooniline, eks ole! Kustunud pole ka minu ammune armastus võrkpalli vastu. Tõsi, kiikinguga on talvel keerulisemad lood, kuid siiski saan viiel talvekuul korra kuus Pärnu spordihallis kiige peale astuda, sest spordiklubi juhatajana organiseerin koos Eesti Kiikingi Liiduga talvist sisekarikasarja.

Suur rõõm on näha huvi kasvamist kiikingu vastu. Suvi on selle spordiala tõttu eriti tihe. Aga kes teeb, see jõuab!

Möödunud talvel sai lühikest aega ka uisutada ja suusatada. Varakevadel alustan taas jooksmisega ning veidi hiljem rattasõiduga, osalen ka valitud distantsidel. Nii jooksmine kui ka rattasõit aitavad pea värskena hoida ning hea füüsiline vorm on tugeva tervise alus.

*Katkend Sirje Maasikmäe intervjuust Mirjam Pedajaga,
ilmunud ajakirjas „Naerata!“ 2016.a*

Häid mälestusi Valguta koolist palju ning mul on hea meel, et olen saanud õppida väikeses maakoolis.

Pärast 6. klassi jätkasin kooliteed Rõngu Keskkoolis. Aastal 2005, kui 12. klass sai lõpetatud, suundusin õppima füsioteraapiat Tartu Ülikooli. Õpingud ülikoolis kestsid kokku viis aastat, mil omandasin bakalaureuse- ning magistrikraadi.

Mõned kuud enne ülikooli lõpetamist asusin osalise koormusega füsioterapeudina tööle. Pakkumisi enda erialale täiskohale ja pikaajalise lepinguga oli Tartu piirkonnas vähe leida ning see oli ka üks põhjus, miks hakkasin mõtlema välismaale kolimise peale. Aastal 2013 kevadel pakkisin kohvrid ja sõitsin Norramaaale. Ma taotlesin Norra tervishoiuametist füsioterapeudina töötamisõiguse loa, et tulevikus oma erialal tööd saada. Kuna ma keelt ei osanud, siis läksin kõigepealt ühte hotelli koristajaks. Pärast poolt aastat keeleõpinguid ja töökohtadele kandideerimist kandsid mu pingutused vilja ning sain tööpakkumise Põhja-Norrasse (üks väike linn kaugel põhjas, Nordkapini kõigest 200 km).

Sel sügisel otsustasin minna töö kõrvalt kooli. Õpin kliinilist neuroloogilist füsioteraapiat magistriõppes Tromsø Ülikoolis.

Aitäh, minu väike armas algkool, et aitasid mul astuda suurde maailma!

Helina Anier, 1999.a lõpetanu

Valguta Lasteaed-Algkooli lõpetasin ma 2006. aastal. Oma kooliteed jätkasin ma lähedal asuvas Rõngu Keskkoolis.

Ma olen olnud juba väiksest saadik üks krutskeid täis poisipõnn. Mul oli suur tähelepanuvajadus ja mulle meeldis pidevalt esineda. Ma julgen öelda, et ma ei olnud paha poiss, sest tänu vanemate heale kasvatusetele teadsin ma ikka, kus on see piir.

Rõngu Keskkoolis käisin ma kaks aastat ja siis tuli minu jaoks päästev ja tervet mu elu muutev kõne. 2008. aasta oktoobrikuus helistas mulle mu judotreener Andres Põhjala. Mulle tehti pakkumine jätkata novembrist oma kooliteed Tallinnas Audentese Spordikoolis. Mõtlemiseks anti mulle kaks päeva, sest kiiresti oli vaja leida uus õpilane. Ma pole kunagi nii hirmul olnud, sest ma ei tundnud seal kedagi ja ma ei olnud varem Tallinnas eriti käinudki. Nüüd pakuti mulle midagi sellist, et lähen üksinda suurde Tallinnasse elama, vanemad on 200 km kaugusel ja pean kõigega üksi hakkama saama. Me arutasime kodus kõik korralikult läbi ja otsustasime, et parema tuleviku nimel pean ma minema Tallinnasse. Otsustavaks oli minu suur unistus saada judos olümpiavõitjaks. Seal on Eesti parimad treenerid ja selleks, et saavutada midagi, pidin ma just sinna minema. Alles hiljuti ema ütles mulle, et see on ta elu üks parimaid otsuseid, et ta mind Tallinnasse saatis ja tõesti ka mul on selle üle hea meel.

Ma sain judos iga aastaga aina paremaks. Üks mu edukamaid, aga samas ka kurvemaid aastaid spordis oli aasta 2012. Saavutasin maailmas palju häid kohti. Leedu MK 2. koht, Ungari MK 7. koht, Tšehhi MK 5. koht, Poola MK 7. koht. Kõige huvitavam võistlus oli Berliini MK etapp. Minu kaalus oli umbes 80 inimest ja saavutasin ma seal kõrge 5. koha. Võitsin sellel võistlusel Taani, Hispaania ja Armeenia esinumbreid avaringis. Poolfinaalis läksin kokku jaapanlasega, kes on kahekordne maailmameister, ja ma kaotasin talle napilt viimasel minutil. Edasi maadlesin ma lohutusringis, kus sain vastasteks Brasiilia ja Ungari esinumbreid. Neid mõlemaid ma võitsin ja pääsesin kolmanda ja viienda koha matši. Tulemuseks tugev viies koht. Sellel aastal olin ma maailma reitingus 9. kohal.

Aasta lõpus läksime Soome võistlustele. Poolfinaalis läksin kokku venelasega. Seda matši ma ei unusta kunagi, sest sealt algas minu ebaõnn spordis. Nimel kukkusin ma seal nii õnnetult ja mul läks õlg liigesest välja. Läksin põlvili ja kui sain aru, et õlg on liigesest väljas, tõmbasin selle ise tagasi ja sain edasi maadelda. Maadlesin ühe käega

edasi ja viskasin järgmisel rünnakul vastase selili ning pääsesin finaali. Õlg valutas jubedalt ja mida aeg edasi, seda hullemaks asi läks. Finaalis ma ei maadelnud ja tulemuseks teine koht. Jõudes Eestisse, saadeti mind kiiresti parimate arstide juurde ja juba nädala pärast opile. Kõik sidemed olid rebenenud ja luu murdunud. Opist taastusin ma pool aastat.

Ma olin Audenteses üks parimaid judokaid ja seoses sellega on seal selline süsteem, et andekamad saavad 12. klassi teha kaks aastat, et saaks rohkem treenida ja elada seal. Mulle pakuti seda võimalust ja lõpetasin ma Audentese Spordigümnaasiumi 2013. aastal.

Edasi läksin ma õppima Tallinna Ülikooli kaugõppesse kehakultuuri erialal. Samal ajal hakkasin ka lapsi treenima. Kehakultuur just sellepärast, et mul on spordiga väga tugevad sidemed ja nende õpingute kõrvalt jõuan ma ise trenni teha ja ka lapsi treenida.

Väga tõsiselt olen võtnud ma oma treeneritööd ja olen noores eas juba väga kaugele jõudnud. Nimelt on seal seitse erinevat taset ja ma olen Eestis kõige noorem EKR 5. taseme omanik. Sain selle juba 2015. aastal. Mu enda treeneril on 7. tase ja mul oleks see võimalik saavutada juba 30-aastaselt. Selleks on vaja mul muidugi saada kõrgharidus kehakultuuri erialal ja mul on jäänud ülikoolis veel üks aasta.

Mul on üle kaheksakümne õpilase ja olen juba oma õpilastega saavutanud palju häid kohti. Lisaks treeneritööle treenin ma kaks korda päevas ja tegelen ka oma õpingutega.

Pikemas perspektiivis olen ma mõelnud, et treeneritöö jääb pigem mulle hobiks, sest olen ammustest aegadest väga huvitatud ettevõtlusest ja seega on mul plaan peale Tallinna Ülikooli lõpetamist jätkata õpinguid ettevõtluse ja ärijuhtimise erialal.

Tevol Tamm, 2006. aastal lõpetanu

SISUKORD

Pere ja kodu

Koolielu

Loodus meie ümber

Vilistlaste elu- ja edulood

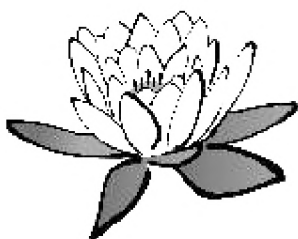
Oma mõtteid jagavad:

Eliise Viilu

Liina Viksi

Mirjam Pedaja

Tevol Tamm

Tööd valisid ja seadsid kogumikuks:

Õpetajad Martiina Viil, Marika Väärssi, Merje Jürisalu, Moonika Tulf,
Kaja Lepik ja Lea Pung

Almanahhi trükkimisel täname kaasabi eest Rõngu Vallavalitsust

Teostus: Silverdisain OÜ

